

**Raport z wykonania
Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
i efektów jego realizacji za 2023 rok**

Prezydent Miasta Sieradza

Sieradz, maj 2024

Wstęp

Zadania własne samorządów gminnych w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone zostały w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ich realizacja prowadzona jest zgodnie z Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sieradza, który uchwalany jest corocznie przez Radę Miejską. Na rok 2023 Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii został przyjęty Uchwałą Nr LXXII/501/2022 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 27 października 2022 r. z uwzględnieniem następujących zagadnień:

1. Źródła finansowania programu, podział środków i ich wykorzystanie.

2. Podejmowane działania w zakresie:

a/ zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;

b/ pomocy rodzinom, u których występuje problem alkoholowy lub narkomanii, udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą;

c/ prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży;

d/ wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Podejmowane były wszelkie działania, aby system pomocy ludziom potrzebującym w tym zakresie był jak najbardziej skuteczny, a działania profilaktyczne trafiły do jak najszerszego grona odbiorców.

Referat Profilaktyki Zdrowotnej i Spraw Społecznych jako realizator Programu w oparciu o współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, szkołami podstawowymi, przedszkolami, sądami, Poradnią Leczenia Uzależnień „Mark-Med”, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską, klubami abstynenckimi, stowarzyszeniami i innymi instytucjami służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych przedstawia sprawozdanie z wykonania ważniejszych zadań w roku 2023.

Ad.1

Na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie miasta Sieradza funkcjonowało 127 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

1. poza miejscem sprzedaży (detal) – 98,
w tym ze sprzedażą napojów alkoholowych powyżej 4,5 % - 94;
2. w miejscu sprzedaży (gastronomia) – 28,
w tym ze sprzedażą napojów alkoholowych powyżej 4,5 % - 19;
3. organizacja przyjęć – 1.

Liczba punktów sprzedaży w latach 2020 – 2023

	2020	2021	2022	2023
Detal	97	99	98	98
w tym powyżej 4,5%	92	95	94	94
Gastronomia	31	29	28	28
w tym powyżej 4,5%	21	20	20	19
Organizacja przyjęć	1	1	1	1
w tym powyżej 4,5%	0	0	0	0
RAZEM	129	129	127	127
Jednorazowe	5	20	25	22

W dniu 29 maja 2018 r. została podjęta Uchwała Nr LI/355/2018 Rady Miejskiej w Sieradzu w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Miasto Sieradz (Dziennik Urzędowy Woj. Łódzkiego poz. 3182).

W uchwale określono maksymalną liczbę poszczególnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży - gastronomia oraz maksymalną liczbę poszczególnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - detal.

Ponadto w uchwale ustalono, że miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 30 m od szkół, przedszkoli lub innych placówek oświatowo - wychowawczych oraz kościołów.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

	Maksymalna liczba zezwoleń zgodnie z Uchwałą Nr LI/355/2018 Rady Miejskiej w Sieradzu	Liczba wykorzystanych zezwoleń na dzień 31.12.2023 r.	Liczba wolnych zezwoleń
GASTRONOMIA	145	64	81
A - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	60	28	32
B - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	40	17	23
C - powyżej 18% zawartości alkoholu	45	19	26
DETAL	330	274	56
A - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	110	93	17
B - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	110	94	16
C - powyżej 18% zawartości alkoholu	110	87	23

Wartość sprzedaży poszczególnych napojów alkoholowych (w zł) w latach 2020– 2023

	2020	2021	2022	2023
A	17 909 200,16	16 906 741,75	20 978 542,18	21 527 197,16
B	5 181 556,31	5 668 985,30	6 358 985,80	6 840 434,66
C	22 035 287,14	23 575 189,84	28 369 949,64	28 721 401,63
RAZEM	45 126 043,61	46 150 916,89	55 707 477,62	57 089 033,45

Zezwolenie **A** - zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa,
Zezwolenie **B** - zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu
(z wyjątkiem piwa),
Zezwolenie **C** - zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.

Wartość sprzedaży poszczególnych napojów alkoholowych (w zł) w 2023 roku na terenie Miasta Sieradza

	DETAL	GASTRONOMIA	ORGANIZACJA PRZYJĘĆ
A	20 168 256,49	1 300 313,67	58 627,00
B	6 460 911,95	379 522,71	-
C	27 542 887,46	1 178 514,17	-
RAZEM	54 172 055,90	2 858 350,55	58 627,00

**Wartość sprzedaży napojów alkoholowych (w zł) w przeliczeniu na jednego mieszkańca Sieradza
w latach 2020 - 20223**

	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców ogółem	40 373	39 735	38 625	38 102
Liczba pełnoletnich mieszkańców	33 698	33 138	32 343	31 648
Wartość sprzedaży na jednego mieszkańca	1 117,73	1 161,47	1 442,26	1 498,32
Wartość sprzedaży na jednego pełnoletniego mieszkańca	1 339,13	1 392,69	1 722,39	1 803,87

Ad.2

Sprawozdanie finansowe z realizacji zadań za 2023 rok przedstawia się następująco:

<u>Dochody:</u>	Plan	Wykonanie	%
Dział 756 rozdział 75618			
Wpływy z opłat za zezwolenia			
na sprzedaż napojów alkoholowych	1 200 000,00	1 217 065,51	101,42
Wpływy z części opłaty za zezwolenia			
na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	328 377,79	328 377,79	100,00

Wydatki:

	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
85153	Zwalczanie narkomanii			
§ 4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	2 800,00	2 685,59	95,91
§ 4120	Składki na fundusz pracy	400,00	379,02	94,76
§ 4170	Wynagrodzenia bezosobowe – prowadzenie poradnictwa psychologicznego w zakresie przeciwdziałania narkomanii	25 400,00	25 400,00	100,00
§ 4300	Zakup usług pozostałych przeznaczonych na organizację w szkołach oraz jednostkach organizacyjnych i innych instytucjach działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii	28 400,00	18 350,00	64,61
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi			
§ 2360	Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	235 200,00	219 710,00	93,41
	Działalność stowarzyszeń abstynenckich służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych:			
	1) Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań” przy ul. Lokajskiego 1 w Sieradzu;	25 000,00	25 000,00	
	2) Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „Przyjaźń” przy ul. Krakowskie Przedmieście 12/01 w Sieradzu.	25 000,00	25 000,00	
	Działalność świetlic z programem profilaktycznym z zakresu uzależnień:			
	1) Zgromadzenie SS Urszulanek SJK Świetlica Środowiskowa „Świąteczko Dzikuska” przy ul. Dominikańskiej 16 w Sieradzu;	53 810,00	53 810,00	
	2) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Oddział Powiatowy w Sieradzu przy ul. Polnej 26, „Świetlica profilaktyczna” przy ul. Aleja Pokoju 11C w Sieradzu.	70 000,00	70 000,00	
	Tryb pozakonkursowy:			
	1) Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań” przy ul. Lokajskiego 1 w Sieradzu („Piknik Trzeźwościowy–Pożegnanie Lata 2023”);	5 000,00	5 000,00	
	2) Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „Przyjaźń” przy ul. Krakowskie Przedmieście 12/01 w Sieradzu (Wjazd na ogólnopolskie spotkanie trzeźwościowe);	5 000,00	5 000,00	
	3) Stowarzyszenie OSP Sieradz-Monice przy ul. Krakowskie Przedmieście 156 w Sieradzu	6 000,00	6 000,00	

	(organizacja koncertu profilaktycznego).			
	4) Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Dary Losu” przy ul. Warneńczyka 1 w Sieradzu (organizacja czasu wolnego pn. „Razem Rażniej”)	9 900,00	9 900,00	
	Organizacja turnusów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych:			
	1) Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań” przy ul. Lokajskiego 1 w Sieradzu;	10 000,00	10 000,00	
	2) Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „Przyjaźń” przy ul. Krakowskie Przedmieście 12/01 w Sieradzu.	10 000,00	10 000,00	
§ 4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2 000,00	0,00	0,0
§ 4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	28 580,20	10 803,77	37,80
§ 4120	Składki na fundusz pracy	12 000,00	1 039,61	8,66
§ 4170	Wynagrodzenia bezosobowe	225 000,00	195 095,50	86,71
§ 4190	Nagrody konkursowe	15 000,00	8 700,00	58,00
§ 4210	Zakup materiałów i wyposażenia	120 619,80	11 438,75	9,48
§ 4220	Zakup środków żywności	41 800,00	30 876,31	73,87
§ 4240	Zakup pomocy naukowych dydaktycznych i książek	10 000,00	750,00	7,50
§ 4280	Zakup usług zdrowotnych	40 000,00	26 980,00	67,45
§ 4300	Zakup usług pozostałych	355 640,52	189 309,84	53,23
§ 4360	Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	800,00	785,97	98,25
§ 4400	Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	6 000,00	5 999,90	100,00
§ 4410	Podróże służbowe	500,00	0,00	0,00
§ 4610	Koszty postęp. sądowego i prokuratorskiego	4 000,00	1 500,00	37,50
§ 4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	7 000,00	5 000,00	71,43
§ 4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	4 000,00	39,60	0,99
§ 4790	Wynagrodzenie osobowe nauczycieli	3 000,00	3 000,00	100,00
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie			
§ 4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	600,00	583,30	97,21
§ 4120	Składki na fundusz pracy	100,00	82,34	82,34
§ 4170	Wynagrodzenia bezosobowe przeznaczone na wsparcie działalności Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej dotyczące zatrudnienia psychologa i prawnika w ramach działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	45 500,00	42 420,00	93,23
RAZEM ROZDZIAŁ 85153		57 000,00	46 814,61	82,13
RAZEM ROZDZIAŁ 85154		1 111 140,52	711 029,25	64,00
RAZEM ROZDZIAŁ 85205		46 200,00	43 085,64	93,25

Ad. 2a

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

Ważnym zadaniem jest dbałość o dostępność terapii uzależnień. Zadanie to na terenie miasta realizowane było przez **Poradnię Leczenia Uzależnień „Mark – Med” w Sieradzu**, która oferowała profesjonalne leczenie osób uzależnionych od alkoholu, stawiając następujące cele pacjentom:

- utrzymanie abstynencji od alkoholu;
- poprawa zdrowia psychicznego;
- nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych i rozwój osobisty.

Ponadto poradnia udzielała pomocy osobom uzależnionym, ujawniającym zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych oraz osobom współuzależnionym, ujawniającym głównie związane ze stresem zaburzenia nerwicowe. W ramach poradni funkcjonowała: poradnia udzielająca pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym, poradnia dla dorosłych dzieci alkoholików (DDA) oraz poradnia dla osób uzależnionych od narkotyków.

Usługi realizowane były w ramach podpisanej umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

W roku 2023 ww. przychodnia po raz kolejny realizowała ponadpodstawowy program psychoterapii skierowany dla osób uzależnionych, współuzależnionych od alkoholu oraz dzieci dorosłych alkoholików - mieszkańców Miasta Sieradza. Program ten stanowił kontynuację leczenia dla osób, które ukończyły zakres leczenia podstawowego w ramach świadczeń finansowanych z NFZ. Miasto Sieradz przeznaczyło na realizację tego programu 26 980,- zł. W programie łącznie wzięło udział 69 osób, w tym 33 kobiety i 36 mężczyzn. Świadczenia realizowano w formie kontaktu osobistego oraz za pośrednictwem komunikatorów internetowych lub systemów łączności (rozmowa telefoniczna).

Program ponadpodstawowy psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu prowadzony był w formie spotkań indywidualnych, realizowanych poprzez:

- sesje psychoterapii indywidualnej – zrealizowano 30 świadczeń dla 10 osób;
- wizyta instruktora terapii uzależnień - zrealizowano 144 świadczenia dla 38 osób.

W ww. programie udział wzięło 48 osób, w tym 14 kobiet i 34 mężczyzn.

Program ponadpodstawowy psychoterapii dla osób współuzależnionych oraz DDA prowadzony był również w formie spotkań indywidualnych, realizowanych poprzez:

- terapię indywidualną prowadzoną w kontakcie osobistym - zrealizowano 39 świadczeń dla 13 osób;
- instruktora terapii uzależnień - zrealizowano 22 świadczenia dla 8 osób.

W ww. programie udział wzięło 21 osób, w tym 19 kobiet i 2 mężczyzn.

Podczas zajęć pacjenci z problemem alkoholowym pracowali nad radzeniem sobie z poczuciem winy, uczyli się zachowań asertywnych, przyglądali się mechanizmom uzależnienia, poszukiwali norm i wartości życiowych, które często zostały zatracone lub zaniedbane z powodu nałogu. Wiele zajęć zostało poświęconych zagadnieniu „zapobieganie nawrotom picia”. Ponadto uczyli się rozpoznawać sygnały ostrzegawcze przed nawrotem choroby, pracowali nad metodami radzenia sobie z nimi, rozpoznawali swoje emocje i ćwiczyli umiejętność nazywania i ich wyrażania. Ważnym obszarem do pracy było nabywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i napięciem.

Dorośle dzieci alkoholików oraz osoby współuzależnione często przechodzą bardzo trudną drogę w radzeniu sobie z problemami i codziennymi sprawami życiowymi. Napotykają wiele trudności często nie łącząc tego z wcześniej przeżywanymi sytuacjami życiowymi. Dlatego też duży akcent skierowany był na pracę nad poczuciem własnej wartości, odkrywaniem własnych talentów, uczenia się

sposobów dbania o siebie, zaspakajania własnych potrzeb, brania odpowiedzialności za własne decyzje. Ważnym obszarem terapii było omawianie często towarzyszącego poczucia winy oraz umiejętności radzenia sobie z krytyką innych ludzi.

Duży wpływ na wzrost uzależnień miała pandemia COVID-19. Izolacja domowa, niepewność, co do sytuacji społecznej, zawodowej, strach przed zakażeniem u siebie czy bliskich osób prowadziły często do nadużywania alkoholu i innych używek. Zwłaszcza u osób, które już wcześniej miały skłonności do nałogów.

Terapię leczenia uzależnień prowadziło także **Centrum Psychiatryczne w Warcie**.

W strukturze szpitala funkcjonuje Oddział Leczenia Uzależnień, który prowadził działalność leczniczą i rehabilitacyjną, w tym osób z nałożonym sądowym obowiązkiem leczenia odwykowego. Dodatkowo prowadzone były zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz współuzależnionych w ramach Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia. W ten sposób zwiększona została dostępność do świadczeń z zakresu leczenia uzależnień, terapii rodzin, terapii współuzależnienia i działalności profilaktycznej w warunkach lecznictwa ambulatoryjnego.

Ponadto zadanie to realizowane było również przez **stowarzyszenia abstynenckie**, które stanowią miejsca zdrowego i trzeźwego stylu życia dla osób uzależnionych i ich rodzin. Podejmują one działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym. Zakres współpracy ze stowarzyszeniami abstynenckimi działającymi na naszym terenie został określony w umowach dotacyjnych.

Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań” i Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „Przyjaźń” dysponowało następującą ofertą programową:

- punkt informacyjno – konsultacyjny, który służył udzielaniu informacji dotyczących możliwości leczenia odwykowego działań prowadzących do trzeźwości;
- społeczność klubowa, która służyła integracji osób z problemem alkoholowym i ich rodzin,
- grupy edukacyjno – motywacyjnej, których celem było ukazanie problemu alkoholowego, jako choroby i zmotywowania do podjęcia leczenia odwykowego;
- grupy dalszego zdrowienia (grupa wsparcia), której zadaniem było wspomaganie procesu trzeźwienia osób uzależnionych od alkoholu po leczeniu odwykowym;
- grupa dla osób współuzależnionych, której celem było ukazanie nowych rozwiązań i zmian sposobu myślenia w obszarze choroby alkoholowej.

Zrealizowane zostały również programy rehabilitacyjne i programy pomocy psychologicznej połączone z zajęciami warsztatowymi, które miały na celu odbudowywanie więzi rodzinnych, naukę radzenia sobie ze stresem lub agresją. Prowadzono także treningi zachowań asertywnych. Stwarzano wzorce zdrowego stylu życia, kształtowano osobisty rozwój, pokazywano możliwości odzyskania prawidłowej postawy w rodzinie i otoczeniu. W okresie letnim członkowie uczestniczyli w obozach terapeutycznych.

Wszystkie zajęcia prowadziły osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje do tego typu pracy. Prowadzona była integracja osób uzależnionych i ich rodzin poprzez spotkania abstynentów - imprezy okolicznościowe, które pozwalały na promowanie trzeźwego stylu życia.

Ponadto w roku 2023 przekazano dotacje celowe z gminy Miasto Sieradz dla:

- **Stowarzyszenia Abstynentów „Przystań”** na rehabilitacyjne i psychologiczne działania warsztatowe dla grup uzależnionych i współuzależnionych, organizację obozu terapeutycznego, organizację spotkań integracyjnych oraz na koszty związane z działalnością klubu w łącznej wysokości 40 000,- zł;

- **Sieradzkiego Towarzystwa Trzeźwości „Przyjaźń”** na psychologiczne i rehabilitacyjne działania warsztatowe dla grup uzależnionych i współuzależnionych, organizację obozu terapeutycznego, spotkań integracyjnych oraz na koszty związane z działalnością klubu w łącznej wysokości 40 000,- zł.

Ad. 2b

Udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą rodzinom, u których występują problemy uzależnień.

1. Miejski Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Celem działalności Ośrodka było udzielanie pomocy osobom znajdującym się w kryzysowych sytuacjach życiowych. Ośrodek udzielał nieodpłatnego wsparcia socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego i prawnego. Na zatrudnienie konsultantów (prawnik, psycholog) wydatkowano kwotę 43 086,- zł.

W roku 2023 w ramach dyżurów specjalistów udzielono:

- 483 konsultacji i porad prawnych;
- 335 konsultacji psychologicznych w świetlicy MOPS oraz w Domu Dziennego pobytu MOPS.

Pomoc prawna polegała na poradnictwie, konsultacjach oraz pomocy w sporządzaniu pism procesowych.

Udzielano porad w zakresie:

- prawa rodzinnego np. alimentów, rozwodów, separacji, władzy rodzicielskiej, opieki, leczenia odwykowego i psychiatrycznego;
- prawa cywilnego m.in. w sprawach o ubezwłasnowolnienie;
- prawa karnego np. wszczęcia postępowania karnego i jego przebiegu oraz uprawnień osób pokrzywdzonych przestępstwem przeciwko rodzinie (np.: znęcanie, pobicia, groźby).

Pomoc psychologiczna udzielana była w formie:

- konsultacji indywidualnych;
- konsultacji rodzinnych i małżeńskich;
- konsultacji psychologicznych w ramach interwencji kryzysowej.

W Ośrodku dostępne były w systemie ciągłym materiały informacyjno – edukacyjne (podręczniki, broszury, ulotki) dotyczące powyższego tematu.

W roku 2023 przyjęto 2085 wizyt 789 klientów. Podjęto 211 interwencji domowych, znaczna część osób utrzymuje z Ośrodkiem systematyczny kontakt.

Działając na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pracownicy socjalni Ośrodka, zapewnili schronienie 16 dzieciom (z 11 rodzin) w sytuacji zagrożenia ich zdrowia lub życia w związku z przemocą domową. Dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

W ramach punktu informacyjno – konsultacyjnego ds. narkomanii udzielana była pomoc w zakresie:

- wstępnej diagnozy uzależnienia od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy,
- motywacja do podjęcia leczenia,
- kierowanie do placówek terapeutycznych,
- wsparcia emocjonalnego rodziny,
- edukacji dotyczącej uzależnień.

W rok 2023 udzielono pomocy 21 rodzinom.

2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Urzędzie Miasta w Sieradzu w trakcie swoich posiedzeń prowadziła rozmowy i motywowała osoby uzależnione od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia. Osoby te zgłaszane były przez rodzinę, Komendę Powiatową Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Przyjęto 53 zgłoszenia dotyczących problemu nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek wynikających z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazując osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu spowodowały rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylały się od pracy oraz systematycznie zakłócały spokój lub porządek publiczny. Przygotowano 134 zawiadomienia dla uczestników postępowań o podjęcie dobrowolnego leczenia odwykowego.

Wystąpiono do pracownika socjalnego o przeprowadzenie 53 wywiadów środowiskowych w rodzinach, gdzie wystąpił problem nadużywania alkoholu. Sporządzono 51 wywiadów środowiskowych oraz 6 Niebieskich Kart. Koszt związany ze sporządzeniem wywiadów środowiskowych i Niebieskich Kart – to kwota 5 130,- zł.

W wyniku podejrzeń przemocy w rodzinie sporządzono 6 Niebieskich Kart, które zostały przekazane do Zespołu Interdyscyplinarnego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej celem nadania biegu sprawie.

W stosunku do osób wezwanych, które nie zgodziły się poddać dobrowolnemu leczeniu, a w wyniku wstępnych czynności przeprowadzanych w sprawie Komisja uznała za zasadne kontynuowanie postępowania i wystąpiono do psychologa i psychiatry w sprawie wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Wystąpiono do 46 uczestników postępowania celem poddania się badaniu psychologiczno – psychiatrycznemu. Na badanie zgłosiło się 12 osób. Koszt sporządzenia opinii psychiatryczno – psychologicznej przez biegłych sądowych – to kwota 3 300,- zł. Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 15 posiedzeń Komisji.

Przekazano do Sądu Rejonowego w Sieradzu 8 wniosków (2 wnioski dot. kobiet, 6 wniosków dot. mężczyzn). Przygotowano w tym zakresie dokumentację związaną z postępowaniem sądowym, (art. 26 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) do której należą: opinie wydane przez biegłych, protokoły z rozmowy z osobą zgłaszającą się do Komisji, dokumenty pochodzące z wywiadu środowiskowego oraz inne informacje w sprawie. Jeśli osoba uzależniona nie stawiała się na rozmowę w terminie wskazanym przez Komisję ani na badanie przez biegłych, do wniosku dołączono informacje o podjętych w tej sprawie czynnościach.

O zastosowaniu wobec osoby uzależnionej zobowiązania do podjęcia leczenia stanowił Sąd Rejonowy. Postanowienie o zobowiązaniu do leczenia odwykowego zapadało w trybie nieprocesowym.

Członkowie Komisji uczestniczyli w każdej rozprawie sądowej dotyczącej rozpatrywania wniosków o wszczęcie postępowania o zastosowanie przymusowego leczenia (dotyczyło osób kierowanych przez MKPiRPA – przygotowano 18 pełnomocnictw do reprezentowania w sprawie).

Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmując czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu - obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, współpracowała z Miejskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.

Miejska Komisja wypracowała 13 opinii w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Rady Miejskiej w Sieradzu, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Ad. 2c

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach i przedszkolach z zakresu uzależnień oraz przemocy.

Na terenie sieradzkich publicznych szkół podstawowych i przedszkoli kontynuowana była realizacja programów profilaktycznych. Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia (używania różnych substancji psychoaktywnych - alkoholu, tytoniu, narkotyków, substancji psychoaktywnych itd.). Wszelkie te zachowania wiążą się z ryzykiem powstania szkód zdrowotnych i są określane jako zachowania problemowe wieku dorastania. W związku z tym tak ważna była realizacja w szkołach i przedszkolach programów profilaktycznych.

Celem tych programów była promocja zdrowego stylu życia, nauka najważniejszych umiejętności psychologicznych i społecznych: nawiązywanie dobrych relacji z otoczeniem, umiejętność rozwiązywania konfliktów, radzenie sobie ze stresem, przeciwstawianie się grupom nacisków, rozwijanie empatii, podejmowanie dojrzałych decyzji itd.

Ponadto dzieci i młodzież mogła skorzystać z ofert profilaktycznych spektakli teatralnych z zakresu zapobiegania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy oraz zjawisk patologicznych, których założeniem było rozbudzanie różnych form aktywności, począwszy od artystycznej poprzez sportową aż do edukacyjnej. Dotyczyły one także promocji zdrowia i zdrowego stylu życia poprzez wskazywanie pozytywnych i atrakcyjnych wzorców w życiu.

W edycji wiosennej w programach profilaktycznych z zakresu uzależnień uczestniczyło 2 292 dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych z terenu miasta Sieradza. Koszt realizacji tych programów to 26 782,- zł. Natomiast w edycji jesiennej w programach profilaktycznych z zakresu uzależnień uczestniczyło 1 802 dzieci i młodzieży oraz 360 rodziców. Koszt realizacji tych programów to 29 126,- zł.

Ponadto w edycji jesiennej w programach profilaktycznych z zakresu narkomanii uczestniczyło 966 dzieci – przedszkolaków oraz 230 rodziców. Koszt realizacji tego programu to 18 350,- zł.

2. Realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych podczas (wypoczynku) ferii i wakacji.

W okresie ferii zimowych na terenie sieradzkich szkół podstawowych oraz na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sieradzu zabezpieczono dzieciom zajęcia sportowo-rekreacyjne. W zajęciach uczestniczyło około 490 dzieci i młodzieży. Koszt tego przedsięwzięcia to 31 949,- zł.

Dodatkowo zapewniono dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Sieradza wstęp wolny na lodowisko „Sirka” w Sieradzu. Koszt – 38 400,- zł.

Założeniem zrealizowanych zajęć sportowo - rekreacyjnych było:

- zagospodarowanie czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży;
- zapewnienie opieki wychowawczej i zdrowotnej;
- możliwość rozwijania uzdolnień i zainteresowań sportowych;
- zapobieganie izolacji dzieci i młodzieży ze środowisk niewydolnych wychowawczo;
- dożywanie.

Podczas ferii funkcjonowały również świetlice środowiskowe, gdzie realizowane były zajęcia sportowe, zajęcia rozwijające zainteresowania własne dzieci i młodzieży oraz zajęcia rekreacyjne.

Dzieci mogły skorzystać z posiłku, zapewnioną miały opiekę wychowawczą. Ponadto stworzona była możliwość rozwijania zainteresowań.

Forma prowadzonych zajęć zarówno w placówkach oświatowych, instytucjach sportowych oraz świetlicach środowiskowych pozytywnie została odebrana przez uczestników zajęć i ich rodziców. Dla większości dzieci biorących udział w zajęciach była to jedyna możliwość atrakcyjnego spędzania wolnego czasu.

Na terenie miasta podczas wakacji podejmowane były również działania profilaktyczne w formie zajęć sportowo – rekreacyjnych w następujących placówkach:

- zajęcia sportowo-rekreacyjne w ramach półkolonii na terenie Szkoły Podstawowej nr 10 im. Bolesława Zwolińskiego w Sieradzu dla ok. 60 dzieci i młodzieży – 23 814,- zł;
- zajęcia sportowo-rekreacyjne na terenie Szkoły Podstawowej nr 4 im. Marii Konopnickiej w Sieradzu dla ok. 300 dzieci i młodzieży – 23 908,- zł;
- zajęcia na parku linowym, ścianie wspinaczkowej oraz kąpielisko strzeżone nad rzeką Wartą dla dzieci i młodzieży w ilości ok. 7 000 osób. Koszt zajęć to 91 550,- zł.

Organizacja tych zajęć pozwoliła na rozładowanie wewnętrznych napięć, przeciwdziałała sytuacjom stresowym oraz umożliwiały aktywnie spędzać wolny czas. Niezaprzeczalnym jest fakt, że aktywne uprawianie sportu i rekreacji ruchowej ma ogromny wpływ na prawidłowy rozwój młodego organizmu.

3. Realizacja zajęć profilaktyczno – edukacyjnych w placówkach wsparcia dziennego - świetlice środowiskowe.

Na terenie Miasta Sieradza dofinansowano działalność 4 świetlic środowiskowych:

- świetlica „Światelko Dzikuska” przy Klasztorze Sióstr Urszulanek. Koszt dofinansowania - 53 810,- zł,
- świetlica prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Oddział Powiatowy w Sieradzu przy ul. Aleja Pokoju 11c. Koszt dofinansowania – 70 000,- zł,
- świetlica dla dzieci „Promyk” przy Miejskim Centrum Pomocy Społecznej. Koszt – 21 675,- zł,
- świetlica „U Żaków” na osiedlu Dziewiarz. Koszt dofinansowania 63 510,- zł.

W świetlicach tych zapewniono dzieciom dożywianie, opiekę i bezpieczeństwo, pomoc w wyrównywaniu zaległości w nauce, przeciwdziałanie nudzie poprzez rozbudzanie zainteresowań, stworzenie przyjaznej ciepłej, wesołej atmosfery, dostarczanie informacji na temat uzależnień oraz zagrożeń płynących ze stosowania środków odurzających.

4. Inne działania o charakterze profilaktycznym.

Ważnym elementem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest edukacja publiczna społeczności lokalnych oraz działalność informacyjna w ramach której:

- z myślą o osobach, które poszukiwały informacji z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzona była zakładka na stronie internetowej naszego miasta www.umsieradz.eu;
- sfinansowano przeprowadzenie Diagnozy problemów społecznych z zakresu uzależnień, tj. alkoholu, narkotyków i innych problemów społecznych na terenie miasta Sieradza wśród dzieci i młodzieży i osób starszych. Koszt tego przedsięwzięcia to 3 890,- zł;
- sfinansowano zakup nagród dla uczestników Konkursu sprawności o bezpieczeństwie organizowanych przez KPP w Sieradzu. Koszt to 1 500,- zł;
- sfinansowano organizację i przeprowadzenie w ramach zagospodarowania czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży z terenu miasta Sieradza widowiska integracyjnego w siedzibie Sieradzkiego Centrum Kultury w Sieradzu. Koszt – 2 000,- zł;
- udzielono wsparcia finansowego czterodniowej wycieczki nad morze dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sieradzu (osoby niepełnosprawne) pod hasłem; „Alkohol i jego wpływ na zdrowie człowieka”. Koszt tego przedsięwzięcia to - 9 000,- zł;
- udzielono wsparcia finansowego na organizację Rodzinnego Pikniku Integracyjnego (w strukturach MOPS). Koszt – 7 000,- zł.

- podejmowano czynności związane z realizacją projektu „STOP dla hejtu w Sieradzu” na temat zagrożeń związanych z cyberbezpieczeństwem, hejtem i mową nienawiści wśród uczniów sieradzkich szkół podstawowych oraz wzrost świadomości rodziców i nauczycieli na temat skali zagrożeń i możliwości pomocy dzieciom. Koszt – 14 800,zł;
- udzielono wsparcia finansowego na organizację przejazdu dla uczestników Domu Dziennego Pobytu i Klubu Seniora do miejscowości Karpacz. Koszt przedsięwzięcia 11 000,00 zł;
- zakupiono koszulki dla mieszkańców miasta Sieradza z przesłaniem profilaktycznym. Koszt – 24 778,- zł.

Ad. 2d

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Zadanie to miało na celu:

- a/** dofinansowanie zadań stanowiących realizację programu;
- b/** zlecenie wykonania zadań z zakresu programu;
- c/** organizowanie szkoleń przedstawicieli różnych zawodów w zakresie problemów uzależnień;
- d/** zaopatrywanie instytucji w sprzęt i materiały służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Warto podkreślić, że „wspomaganie działalności służb i instytucji” oraz współpraca z nimi odbywała się również bez przekazywania środków finansowych. Do takich zadań należało np. przekazywanie materiałów edukacyjnych, udostępnianie na szczególnych warunkach nieruchomości będących własnością naszego samorządu. Ponadto promowano i popierano działania prowadzone przez te instytucje poprzez ich rozplakatowywanie na terenie miasta oraz udzielanie pomocy merytorycznej w zakresie wypełniania wniosków dotacyjnych, rozliczeń księgowych, porad prawnych itp.

Opracował: Tomasz Węziak